

Bryssel den 12.9.2018
SWD(2018) 409 final

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGEN

Följedokument till

**Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning
om förhindrande av spridning av terrorisminnehåll online**

{COM(2018) 640 final} - {SEC(2018) 397 final} - {SWD(2018) 408 final}

Sammanfattning
Konsekvensbedömning om förhindrande av spridning av terrorisminnehåll online
A. Behov av åtgärder
Varför? Vilket problem behöver åtgärdas?
Spridningen av terrorisminnehåll online är alltjämt ett stort samhälleligt och politiskt problem av brådskande natur. Trots att ett flertal icke bindande åtgärder har vidtagits utnyttjas värdtjänster på nätet fortfarande för att sprida terrorisminnehåll.
Vad förväntas initiativet leda till?
Detta initiativ syftar till att skapa större förtroende för onlinemiljön på den digitala inre marknaden genom att begränsa tillgången till terrorisminnehåll online, samtidigt som man säkerställer en hög säkerhetsnivå för EU-medborgarna. Mer specifikt är syftet att effektivisera åtgärderna för att upptäcka och avlägsna terrorisminnehåll samt öka transparensen och ansvarigheten i värdtjänstleverantörernas verksamhet. Initiativet syftar också till att förbättra de behöriga myndigheternas förmåga att ingripa mot terrorisminnehåll online, minska risken för att lagligt innehåll avlägsnas felaktigt och fastställa ett lämpligt skydd av de grundläggande rättigheterna.
Vad är mervärdet med åtgärder på EU-nivå?
De flesta onlineplattformar har verksamhet över gränserna och gör det möjligt att komma åt innehåll oavsett var användarna eller innehållsleverantörerna befinner sig. Medlemsstaterna har lagstiftat om avlägsnande av olagligt innehåll på nätet, men behovet av att säkerställa allmän säkerhet på nationell nivå måste vägas mot den grundläggande friheten att tillhandahålla tjänster och etableringsfriheten enligt reglerna för den inre marknaden. En splittrad ram med nationella bestämmelser håller på att framträda och risken är att splittringen ökar. Det skulle äventyra utövandet av etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster inom EU, samtidigt som kampen mot terrorisminnehåll online skulle bli mindre effektiv, då det vore dyrare för företagen att följa reglerna. Medlemsstaternas åtgärder kan inte på egen hand effektivt hantera utmaningen att begränsa tillgången till olagligt innehåll på nätet, med tanke på tjänsternas karaktär och den framväxande splittringen på den inre marknaden.
B. Lösningar
Vilka alternativ, både lagstiftning och andra åtgärder, har övervägts? Finns det ett rekommenderat alternativ? Varför?
Vid konsekvensbedömningen övervägdes tre alternativ, utöver grundscenariot. De återspeglar en liknande interventionslogik med olika grader av intensitet i fråga om effektivitet och inverkan på de grundläggande rättigheterna. Byggstenarna för alternativen inbegriper följande: Bestämmelser som harmoniserar förfarandena för att avlägsna terrorisminnehåll eller göra det oåtkomligt efter en avlägsnandeorder från en nationell myndighet. För att möjliggöra förfarandena omfattar harmoniseringen dessutom en gemensam definition av terrorisminnehåll online (olika definitioner beaktades i de tre alternativen), samt tydlighet när det gäller rättslig prövning som finns till värdtjänstleverantörernas och innehållsleverantörernas förfogande mot avlägsnandeorder (gemensamt för alla alternativ). Bestämmelser som säkerställer transparenta processer och rapporter till myndigheter och kommissionen (liknande för alla alternativ) skulle öka ansvarigheten och förtroendet för innehållshanteringsprocessen. De skulle också stödja politiska beslutsfattare och nationella myndigheter i deras arbete mot terrorisminnehåll och ge användarna en bättre förståelse för hur värdtjänstleverantörerna tillämpar sin policy för innehållshantering. Samarbete mellan nationella myndigheter och Europol (i olika mån i de olika alternativen) skulle förbättra deras förmåga att agera gemensamt mot terrorisminnehåll, så att dubbelarbete undviks. Det skulle även minska komplexiteten och kostnaderna för värdtjänstleverantörer som erbjuder gränsöverskridande tjänster vid deras kontakter med nationella myndigheter.

Dessutom föreslås bestämmelser som säkerställer att värdtjänstleverantörerna, i de fall där företagen utsätts för terrorisminnehåll, vidtar **lämpliga och proportionella åtgärder för att proaktivt upptäcka terrorisminnehåll** (olika krav för de olika alternativen).

Skyddsåtgärder (gemensamma för alla alternativ) och bestämmelser som säkerställer att de åtgärder som vidtas för att upptäcka och avlägsna terrorisminnehåll inte leder till ett felaktigt avlägsnande av lagligt innehåll samt att de är förenliga med de grundläggande rättigheterna.

Bestämmelser som **säkerställer att åtgärderna är verkställbara** (gemensamma för alla alternativ), bland annat fastställande av rättsliga företrädare för företag utanför EU, inrättande av kontaktpunkter och säkerställande av att medlemsstaterna tillämpar enhetliga påföljder.

I rapporten presenteras en kombination av de åtgärder som bedömts vara mest effektiva när det gäller att bekämpa terrorisminnehåll online. Där presenteras också en utvärdering av fördelarna med olika byggstenar med avseende på effektivitet.

Slutsatsen av konsekvensbedömningen är att de politiska målen skulle uppnås på ett effektivare sätt om man inbegriper åtgärder såsom en omfattande definition av terrorisminnehåll, krav på att avlägsna innehåll som anmälts genom avlägsnandeorder inom en timme och på att bedöma anmälningar från både Europol och medlemsstaterna, krav på att värdtjänstleverantörer som utsätts för terrorisminnehåll vidtar proaktiva åtgärder för att upptäcka nytt terrorisminnehåll och förhindra att känt material laddas upp på nytt, stabila skyddsåtgärder mot felaktigt avlägsnande av lagligt innehåll samt transparenskrav.

Vem stöder vilka alternativ?

Värdtjänstleverantörer stöder i allmänhet grundscenariot och anser att man först bör utvärdera de fullständiga effekterna av icke bindande åtgärder. Om ett rättsligt instrument antas stöder de sedan riktade insatser i specifika frågor av särskilt intresse för allmänheten.

Medlemsstaterna erkänner behovet av ytterligare stödåtgärder (dvs. fortsatt utveckling av grundscenariot) och stöder ett ingripande mot terrorisminnehåll. Medlemsstaterna betonade särskilt behovet av en gemensam definition av terrorisminnehåll, krav på åtgärder vid anmälningar, proaktiva åtgärder och transparens samt åtgärder som gör det lättare att få tillgång till det avlägsnade materialet för brottsbekämpande ändamål. Europeiska rådet har uppmanat kommissionen "att lägga fram ett lagstiftningsförslag i syfte att förbättra upptäckten och raderingen av innehåll som framkallar hat och uppviglar till terroristdåd".

Företrädare för digitala rättigheter i civilsamhället och den akademiska världen har uttryckt sitt stöd för en utveckling av grundscenariot. De uppmanar till försiktighet när det gäller vissa delar av regleringsalternativen, i synnerhet proaktiva åtgärder och inverkan på de grundläggande rättigheterna. Privatpersoner delade denna oro i sina svar på det offentliga samrådet. Ett representativt urval av medborgare som besvarade en särskild Eurobarometerundersökning stödde ytterligare åtgärder på EU-nivå mot olagligt innehåll på nätet.

C. Kostnader och nytta med det rekommenderade alternativet

I konsekvensbedömningen anges kostnader och nytta för de åtgärder som ingår i varje alternativ. Slutsatsen av bedömningen är att alternativ 3 är mest effektivt. Det alternativet skulle i hög grad bidra till att de politiska målen uppnås och ge största möjliga nytta i förhållande till problemets omfattning. Det tredje alternativet torde ha störst ekonomisk inverkan i form av förväntade kostnader och ytterligare administrativa bördor, men det skulle också ge de största fördelarna.

D. Uppföljning

När kommer åtgärderna att ses över?

Ett detaljerat program för övervakning av lagstiftningsens utfall, resultat och effekter kommer att fastställas som underlag för utvärderingen. Övervakningen kommer i första hand att grundas på information från medlemsstaterna som samlats in av de behöriga myndigheterna i samband med deras arbete, kompletterat av allmänt tillgängliga transparensrapporter. Andra uppgifter, i synnerhet om proaktiva åtgärder, kommer att tillhandahållas av värdtjänstleverantörerna som en del av deras rapporteringsskyldigheter. Denna övervakning kommer i alla alternativ att kompletteras av forskning för att bättre förstå spridningen av olagligt innehåll online

samt följa den tekniska utvecklingen i fråga om automatiserade verktyg för avlägsnande av olagligt innehåll.